

Natuurtoets Bontepoort 3 Nijkerk

Definitief

Opdrachtgever:

De heer J. Hopman
Bontepoort 3
3861 MR Nijkerk GLD

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 6073

Opgesteld door	Gecontroleerd	Datum
Vincent de Lenne	Sharon Boekhout	19-4-2013

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
2. GEBIEDSKARAKTERISTIEK	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Ruimtelijke ontwikkeling	3
3. NATUURWETGEVING	4
3.1 Flora en faunawet beschermt flora- en fauna	4
3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998.....	4
3.3 Ecologische Hoofdstructuur beschermde gebieden.....	5
4. METHODE.....	6
4.1 Bureauonderzoek	6
4.2 Terreinonderzoek	6
5. BESCHERMDE SOORTEN.....	7
5.1 Flora.....	7
5.2 Zoogdieren	7
5.2.1 Vleermuizen	7
5.2.2 Grondgebonden zoogdieren	8
5.3 Vogels.....	9
5.4 Amfibieën, reptielen en vissen	10
5.5 Ongewervelden	11
6. VOORTOETS NATURA 2000-GEBIED ARKEMHEEN	12
6.1 Voortoets Natura-2000 gebied	12
6.2 Beschermde natuurwaarden	12
6.3 Habitat en vogelrichtlijnsoorten	12
6.4 Effectenbeoordeling.....	13
6.5 Cumulatieve effecten.....	13
6.6 Conclusie en advies	13
7. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	14
7.1 Natura 2000-gebieden en EHS	14
7.2 Beschermde soorten	14
7.3 Broedvogels vragen om aandacht bij uitvoering	14
7.4 Advies kerkuil en boerenwaluw	14
7.5 Samenvatting.....	15

LITERATUURLIJST

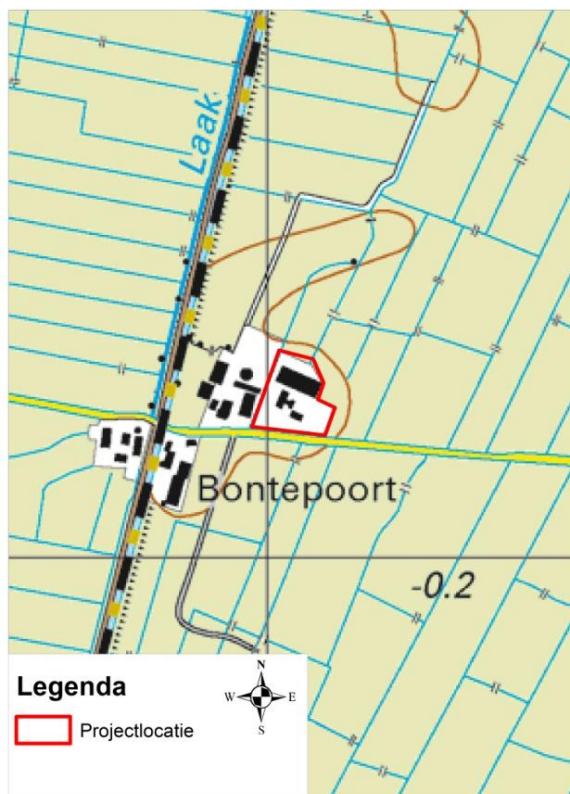
BIJLAGE 1 DE FLORA EN FAUNAWET

BIJLAGE 2 BEGRENZING NATURA 2000-GEBIED ARKENHEEM

BIJLAGE 3 EFFECTENINDICATOR

1. INLEIDING

De initiatiefnemer is voornemens een aantal schuren te slopen en een nieuw woonhuis te realiseren aan de Bontepoort 3 te Nijkerk. In verband met deze voorgenomen ontwikkeling in het plangebied is een toetsing van de plannen noodzakelijk aan de natuurwetgeving. Doel van het onderzoek is om een beeld te krijgen van de aanwezige beschermde soorten, duidelijkheid te verkrijgen welke effecten de voorgenomen ontwikkelingen hebben op de aanwezige natuurwaarden en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen te bepalen. Figuur 1 geeft de ligging en begrenzing van het plangebied weer.

Figuur 1: Projectlocatie en begrenzing

2. GEBIEDSKARAKTERISTIEK

2.1 Huidige situatie

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een erf en een paardenweide. De bebouwing op het erf bestaat uit een loods die gebruikt wordt als opslagplaats voor caravans, een werk- en opslagschuur en een woning met schuurtje. De beplanting op het erf bestaat uit meerdere knotwilgen aan de oostkant van het projectgebied en enkele zwarte elzen, wilgen en tuinbeplanting. De zuidkant van de projectlocatie wordt begrenst door een beukenhaag en poldersloten. De ruimere omgeving bestaat uit een open polder gebied waarin de groenstructuren zich beperken tot de aanwezige erven.

Afbeelding 1: paardenweide aan de oostkant van het projectgebied waar de woning gerealiseerd zal worden.

Afbeelding 2: de te handhaven woning op het erf.

Afbeelding 3: de te slopen opslagloods.

Afbeelding 4: de deels te slopen werk/opslagschuur.

2.2 Ruimtelijke ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit het slopen van de opslagloods en een gedeelte van de werk- en opslagschuur. De overige bebouwing blijft gehandhaafd. Daarnaast wordt een woning gerealiseerd in de paardenweide aan de oostkant van het projectgebied. De aanwezige groenstructuren binnen de projectlocatie blijven gehandhaafd. Tevens worden geen watergangen gedempt.

3. NATUURWETGEVING

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving geïmplementeerd.

3.1 Flora en faunawet beschermt flora- en fauna

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet van toepassing. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal

vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is daarom geen ontheffing nodig. Op deze groep van soorten wordt in dit onderzoek niet uitgebreid ingegaan. Voor een uitgebreide beschrijving en toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de aanwezige beschermde soorten van de Flora- en faunawet binnen het plangebied.

3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

De planlocatie grenst aan het Natura 2000-gebied Arkemheen (zie bijlage 2). In hoofdstuk 6 worden de mogelijke effecten op dit Natura 2000-gebied nader getoetst.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur beschermde gebieden

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het projectgebied grenst aan EHS-gebied. De projectlocatie ligt verweven binnen de EHS. Vanwege de aard en kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkelingen worden negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS uitgesloten. Een EHS- toetsing is niet noodzakelijk.

4. METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

weersomstandigheden (bewolkt en weinig wind).

4.1 Bureauonderzoek

De volgende bronnen zijn in het kader van dit onderzoek gebruikt:

- Landelijke en provinciale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren, met name uit verspreidingsatlassen. Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.
- De website www.waarneming.nl en www.telmee.nl zijn ook geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kunnen op deze websites hun natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt gecontroleerd door een validatiecommissie. Soortwaarnemingen via deze bron zijn redelijk betrouwbaar, maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kan het een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarnemingen zijn, in tegenstelling tot atlassen, vaak tot op de exacte locatie te herleiden.

4.2 Terreinonderzoek

Het veldbezoek op 2 november 2012 was verkennend van aard, waarbij aan de hand van de aanwezige terreintypen het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten is bepaald. Het veldbezoek overdag uitgevoerd. Het veldbezoek is door V. de Lenne, ecologisch adviseur bij Eelerwoude uitgevoerd, onder gunstige

5. BESCHERMDE SOORTEN

5.1 Flora

Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen de projectlocatie. In de sloten grenzend aan de projectlocatie komt waarschijnlijk een licht beschermde soort als zwanenbloem voor (niet waargenomen tijdens veldbezoek). De vegetatie die tijdens het veldbezoek in het plangebied is waargenomen bestaat uit algemene soorten als ridderszuring, witbol, vogelmuur en andere kruiden die gebonden zijn aan verstoorde of verrijkte milieus.

Effecten en ontheffing

Beschermde plantensoorten worden op basis van de aangetroffen biotopen niet verwacht, aangezien geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten ontbreken.

Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

Het projectgebied is tijdens het veldbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Op basis van de actuele verspreiding van vleermuizen en de situatie in het projectgebied kunnen de volgende soorten verwacht worden: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, meervleermuis en water-vleermuis. Bij het onderzoek wordt onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foera-gebied.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- Kraamverblijfplaats

- Winterverblijfplaats
- Paar- en baltsverblijfplaats
- Zomerverblijfplaats

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan het klimaat, toegankelijkheid en expositie ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit meestal woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Verblijfplaatsen in het plangebied

De te slopen schuren zijn ongeschikt voor vleermuizen als verblijfplaats.

De te slopen opslagloods is ongeschikt voor vleermuizen vanwege:

- Ontbreken spouwmuur (de loods bestaat uit damwandplaten).
- Golfplatendak.
- Het ontbreken van een zolder.

De deels te slopen opslag- en werkschuur is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege:

- Er is maar een beperkt oppervlak spouwmuur aanwezig die tevens doortocht.
- Het gebouw is niet bewoond (grote temperatuursverschillen, geen warme spouw).
- De pannen liggen los op de latten waardoor de zolderruimte doortocht en niet vorstvrij is.
- Het ontbreken van sporen van vleermuizen.

Daarnaast is er op het erf een woonhuis die vele malen geschikter is. Hier bevinden zich diverse mogelijkheden in de spouwmuur onder de pannen en achter boeiboorden en

loodslabben. Tevens bevindt zich onder het terras een geschikte kelderruimte voor winterverblijfplaats voor vleermuizen die te bereiken is via een spleet in de afsluitplank. Deze bebouwing en kelderruimte blijven behouden. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

Vliegroute en/of foerageergebied in plangebied.
Het plangebied heeft mogelijk een functie als foerageergebied. In de luwte van de groenstructuren en bebouwing kunnen diverse vleermuissoorten foerageren. Het is niet waarschijnlijk dat het plangebied deel uitmaakt van een vliegroute voor vleermuizen. Er zijn geen verbindende groenelementen aanwezig binnen de projectlocatie die aansluiten op andere elementen. De vele poldersloten en vaarten in de directe omgeving van het plangebied kunnen wel gebruikt worden als vliegroute voor water- en meervleermuis.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn in de Flora- en faunawet beschermd. Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Flora- en faunawet. De functionaliteit van de verblijfplaats(en) en de functionele leefomgeving van de aanwezige soort(en) dient te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Geen effecten op verblijfplaatsen

De te slopen bebouwing is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

Vliegroute en foerageergebied niet aangetast

Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen effecten verwacht op vleermuizen die foerageren en/of een vliegroute hebben. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied.

Negatieve effecten op vleermuizen worden uitgesloten, mits rekening wordt gehouden met verlichting.

Verlichting

Op dit moment is in en rondom het plangebied (met name nieuwbouwlocatie) in beperkte mate verlichting aanwezig. Naar verwachting zal de

verlichting in de toekomst enigszins toenemen. Een aantal nachttactieve dieren zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verstoring door verlichting. Verlichting dient tot een minimum beperkt te worden om negatieve effecten op nachttactieve soorten te voorkomen. Dit kan ondermeer door gerichte verlichting (met leds) aan te brengen, gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting (www.zoogdiervereniging.nl), strooilichtbeperkende armaturen toe te passen, of de verlichting gedurende een deel van de nacht uit te schakelen. Indien maatregelen worden genomen om eventuele verstoring door verlichting te voorkomen, zijn geen vervolgstappen noodzakelijk in het kader van de Flora- en faunawet zoals het aanvragen van een ontheffing of een nader onderzoek.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Tabel 1-soorten

In het plangebied kunnen onder andere de volgende algemene zoogdieren voorkomen; egel, vos, hermelijn, wezel, haas, konijn, mol en algemene muizensoorten. Allen staan op tabel 1 van de Flora- en faunawet. Tijdens het veldbezoek zijn mol en haas waargenomen.

Zwaardere beschermde grondgebonden zoogdiersoorten (o.a. das, boomarter, otter, waterspitsmuis en veldspitsmuis) worden niet verwacht binnen het plangebied vanwege het ontbreken van geschikt biotoop en/of het bekende verspreidingsgebied. Tevens zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van deze soorten waargenomen.

Effecten en ontheffing

Tabel 1-soorten

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde zoogdieren van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt de algemene zorgplicht ten aanzien van deze soorten (zie bijlage 1).

Nader onderzoek of aanvragen van een ontheffing voor beschermde grondgebonden zoogdieren is niet van toepassing.

5.3 Vogels

Voorkomen en functie

De aangetroffen vogels in en direct rondom het plangebied vallen onder de groep van algemene broedvogels. Onder andere de volgende vogelsoorten maken gebruik van de locatie (waarnemingen veldbezoek en bevindingen bewoner): merel, huismus, boerenzwaluw, winterkoning houtduif, putter, groenling en mogelijk kerkuil.

Categorie 5

In de sinds augustus 2009 geldende 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' zijn in categorie 5 van deze lijst een aantal vogelsoorten opgenomen die ook in het plangebied voor (kunnen) komen. Het gaat om een groep van broedvogelsoorten die vaak terugkeert naar de plaats waar ze hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats door bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen verloren is gegaan, uit te wijken naar andere locaties in de omgeving. In deze situatie gaat het ondermeer om boerenzwaluw (5 paar, bevindingen veldbezoek). Hiervan zitten ongeveer 3 paar in de deels te slopen werkschuur.

Categorie 1-4

Op het erf zijn enkele huismussen (10-20) aanwezig (bevindingen veldbezoek). Deze broeden onder de pannen van het te behouden woonhuis, er zijn geen sporen of aanwijzingen gevonden van nestlocaties of verblijfplaatsen in de te slopen schuren.

In het verleden bevond zich een broedpaar kerkuil op de projectlocatie (bevindingen bewoner). Deze is niet meer aanwezig binnen de projectlocatie. Mogelijk foerageert kerkuil nog wel binnen het plangebied.

Effecten en ontheffing

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit

dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden.

Categorie 5

In de sinds augustus 2009 geldende 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' zijn in categorie 5 van deze lijst een aantal vogelsoorten opgenomen die ook in het plangebied voor (kunnen) komen. Het gaat om een groep van broedvogelsoorten die vaak terugkeert naar de plaats waar ze hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats door bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen verloren is gegaan, uit te wijken naar andere locaties in de omgeving. In deze situatie gaat het ondermeer om boerenzwaluw. Het gaat voor deze soorten echter om een beperkt aantal broedparen. In de omgeving van het plangebied komt daarnaast veel potentieel geschikt en alternatief leefgebied voor deze soorten voor. Van negatieve effecten die vragen om mitigerende of compenserende maatregelen is bij deze categorie 5-soorten geen sprake.

Categorie 1-4

In de te slopen schuren zijn geen verblijfplaatsen van soorten aanwezig waarvan de vaste rust- en verblijfplaats jaarrond beschermd zijn. Het plangebied kan dienen als foerageergebied voor een aantal soorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaats jaarrond beschermd is (o.a. kerkuil en ransuil). De functionaliteit van het leefgebied of de gunstige staat van instandhouding van deze soorten komt met de voorgenomen plannen niet in gevaar.

Huisumus gebruikt het erf als foerageergebied en de te handhaven woning als verblijfplaats. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied en verblijfplaats voor huismus. Tevens ontstaan diverse nieuwe groenstructuren die dekking en voedselmogelijkheden bieden. Daarnaast ontstaan extra verblijfplaatsmogelijkheden door de bouw van het nieuwe woonhuis. Negatieve effecten op soorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaats jaarrond beschermd zijn worden niet verwacht.

¹ In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

Advies

Kerkuil

Kerkuil kwam vroeger voor op het erf. De bestaande deels te handhaven werkschuur biedt goede mogelijkheden voor een kerkuilnestkast. Geadviseerd wordt de zolderruimte van deze schuur toegankelijk te maken door een invliegopening in het houtwerk aan de voorkant van de schuur te creëren. Dit is echter geen verplichting vanuit de Flora- en faunawet, maar een advies. Hierachter kan vervolgens een kerkuilkast geplaatst worden. Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met de lokale vogelwerkgroep.

Boerenwaluw

Geadviseerd wordt om in de toekomstige situatie kunstnesten voor boerenwaluw aan te bieden. Dit is echter geen verplichting vanuit de Flora- en faunawet, maar een advies. Het is zeer moeilijk een betrouwbaar beeld te krijgen van de stand van boerenwaluwen, en de ontwikkelingen die deze soort doormaken. De voorkeur van boerenwaluwen voor gebouwen als melkveestallen, manegegebouwen en dergelijke maken dat de soort bij reguliere vogeltellingen nauwelijks wordt geteld. Door veranderingen in de bedrijfsvoering bij veel boerderijen is boerenwaluw in West-Europa teruggelopen. Sinds de jaren negentig lijkt de populatie in ons land redelijk stabiel. (Bron: Vogelbescherming). Door het aanbieden van kunstnesten wordt boerenwaluw een handje geholpen. Nesten kunnen besteld worden via Vivara (www.vivara.nl) en Waveka (www.waveka.nl).

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Voorkomen en functie

Amfibieën

Een aantal soorten, zoals bruine kikker, gewone pad en mogelijk bastaardkikker en kleine watersalamander, kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop (tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen). Buiten het plangebied zijn diverse watergangen aanwezig die gebruikt kunnen worden als voortplantingsbiotoop. Mogelijke (strikte) beschermde soorten die in de directe omgeving van het plangebied voor kunnen komen zijn heikikker en rugstreeppad.

Rugstreeppad

Van rugstreeppad zijn (oude) waarnemingen uit de omgeving van het plangebied bekend (Ravon 2007). Recente waarnemingen uit de directe omgeving zijn echter niet bekend. Gezien de huidige verspreiding en het biotoop (erf met paardenwei) is het niet waarschijnlijk dat rugstreeppad binnen het plangebied voorkomt. Negatieve effecten op rugstreeppad worden uitgesloten.

Heikikker

Ook van heikikker zijn (oude) waarnemingen uit de omgeving van het plangebied bekend (Ravon 2007). Recente waarnemingen uit de directe omgeving zijn echter niet bekend. Gezien de huidige verspreiding en biotoop (erf en paardenweide) is het niet waarschijnlijk dat heikikker binnen het plangebied voorkomt. Negatieve effecten op heikikker worden uitgesloten.

Reptielen

Ringslang

Een strikt beschermde soort die mogelijk in de omgeving van het plangebied voorkomt is ringslang.

Van ringslang zijn (oude) waarnemingen uit de omgeving van het plangebied bekend (Ravon 2007). Recente waarnemingen zijn echter niet bekend. Gezien de huidige verspreiding en biotoop (erf met paardenweide) is het niet waarschijnlijk dat ringslang binnen het plangebied voorkomt. Negatieve effecten op ringslang worden uitgesloten.

Andere beschermde reptielen zijn gebonden aan specifieke terreinen en binnen het plangebied ontbreekt geschikt biotoop zoals heide-terreinen en venranden.

Vissen

Langs de randen van het projectgebied zijn meerdere sloten aanwezig. Beschermde soorten die hier mogelijk voorkomen zijn kleine modderkruiper en bittervoorn. Aangezien er geen sloten gedempt worden, worden negatieve effecten op vissen uitgesloten.

Effecten en ontheffing

De ingreep kan leiden tot een (tijdelijke) verstoring van leefgebied van de genoemde amfibieën van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het gaat om vermoedelijk (zeer) kleine aantallen. Van negatieve effecten op populatieniveau zal geen sprake zijn. Genoemde soorten zijn licht beschermd en vrijgesteld van de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen. Er worden geen effecten verwacht op reptielen en vissen.

Het aanvragen van een ontheffing of het uitvoeren van nader onderzoek is niet van toepassing voor amfibieën, reptielen en vissen.

5.5 Ongewervelden**Voorkomen en functie**

De overige in de Flora- en faunawet opgenomen soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het zeer onwaarschijnlijk is dat het plangebied voor deze soorten een functie vervult.

Effecten en ontheffing

Het aanvragen van een ontheffing of het uitvoeren van nader onderzoek naar ongewervelden is niet van toepassing.

6. VOORTOETS NATURA 2000-GEBIED ARKEMHEEN

6.1 Voortoets Natura-2000 gebied

Het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied Arkemheen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd. Met de voorgenomen werkzaamheden zijn negatieve effecten op Natura-2000 gebied Arkemheen niet op voorhand uit te sluiten. In dit hoofdstuk wordt dit getoetst aan de hand van een voortoets Natura 2000-gebied.

6.2 Beschermden natuurwaarden

Binnen het Natura 2000-gebied Arkemheen zijn instandhoudingdoelen opgesteld voor een habitatsoort en meerdere vogelrichtlijnsoorten. Er zijn geen habitattypen binnen het Natura 2000-gebied aangewezen.

Habitatsoorten

Binnen het Natura 2000-gebied de Arkemheen zijn de volgende habitat en vogelrichtlijnsoorten aangewezen.

H1134 Bittervoorn (complementaire soort (Per 13 maart 2013 is de habitatrichtlijnsoort bittervoorn voor het Natura 2000-gebied Arkemheen vervallen)).

Niet broedvogels (vogelrichtlijn)

A037 Kleine zwaan (niet broedvogel)

A050 Smient (niet broedvogel)

Vanwege het oppervlak en het aanwezige biotoop (erf met paardenwei) komen deze soorten niet binnen het plangebied voor.

6.3 Habitat en vogelrichtlijnsoorten

In deze paragraaf wordt kort beschreven welke functie Arkemheen voor deze soorten heeft waar de beschermde natuurwaarden binnen het plangebied voorkomen. Hierbij is gebruik gemaakt van zowel beschikbare digitale kaarten als gegevens van eigen veldbezoeken en verspreidingsatlassen.

H1134 Bittervoorn

Bittervoorn is in dit gebied een wijdverspreide soort. Het doel van het gebied is behoud van verspreiding, omvang en kwaliteit van het leefgebied. Aangenomen wordt dat de soort in alle watergangen van meer dan 2 meter breed voorkomt en zich hier ook voortplant.

A037 Kleine zwaan (niet broedvogel)

Voor kleine zwaan heeft Natura 2000-gebied Arkemheen een functie als overwinteraar. Het doel van het gebied is behoud van omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 190 vogels. Deze aantallen zijn van nationale en internationale betekenis. Het Arkemheen levert als foerageergebied een van de grootste relatieve bijdragen binnen het Natura 2000-netwerk. Kleine zwanen gebruiken de natte graslanden om te foerageren, en slapen in de nabijgelegen randmeren. Waarneming van onder andere waarneming.nl laten zien dat de vogels in vrijwel de hele polder foerageren.

A050 Smient (niet broedvogel)

Voor smient heeft Natura 2000-gebied Arkemheen een functie als overwinteraar. Het doel van het gebied is behoud van omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 850 vogels. Deze aantallen zijn van nationale en internationale betekenis. Smienten gebruiken de natte graslanden om te foerageren, en slapen op het aangrenzende Nulderdauw. Waarneming van onder andere waarneming.nl laten zien dat de vogels in vrijwel de hele polder foerageren. De hoogste dichtheden zijn rond de vaart (onge-

veer een kilometer ten oosten van het projectgebied) te vinden.

6.4 Effectenbeoordeling

In dit hoofdstuk worden per habitat en vogelrichtlijnsoorten de effecten beschreven van de ingreep. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in effecten op korte termijn (2-3 jaar) en effecten op de langere termijn (>3 jaar). Voor een goede beoordeling van deze effecten is gebruik gemaakt van de effectenindicator die is opgenomen in bijlage 3.

H1134 Bittervoorn

Doelstelling

De doelstelling voor bittervoorn is behoud van de omvang, kwaliteit en populatie.

Korte en lange termijn effecten:

de voorgenomen werkzaamheden gaat geen leefgebied van bittervoorn verloren. Bittervoorn komt waarschijnlijk voor in alle grotere sloten (breder dan 2 meter) in de polder. Bittervoorn is zeer gevoelig voor verdroging, oppervlakteverlies, versnippering, verzilting, verandering in de dynamiek, verstoring van mechanische effecten en bewuste verandering van soorten-samenstelling. Deze storingsfactoren zijn met de ruimtelijke ontwikkeling niet of slecht van zeer beperkte mate (tijdelijke minimale verstoring door geluid en trillingen) aanwezig. Er zijn geen significante negatieve effecten op deze soort te verwachten met de voorgenomen werkzaamheden. Dit geldt ook voor de effecten op langer termijn.

A037 Kleine zwaan (niet broedvogel)

Doelstelling

De doelstelling voor kleine zwaan is behoud van de omvang, kwaliteit en populatie van 190 exemplaren.

Korte en lange termijn effecten:

de voorgenomen werkzaamheden gaat geen leefgebied van kleine zwaan verloren. Kleine zwaan is gevoelig voor verzuring, verontreiniging, verlichting, verandering in populatiedynamiek en verstoring door mechanische effecten. Deze storingsfactoren zijn met de ruimtelijke ontwikkeling niet of slecht van zeer be-

perkte mate (verwaarloosbare toename van verlichting) aanwezig. Er zijn geen significante negatieve effecten op deze soort te verwachten met de voorgenomen werkzaamheden. Dit geldt ook voor de effecten op langer termijn.

A050 Smient (niet broedvogel)

Doelstelling

De doelstelling voor smient is behoud van de omvang, kwaliteit en populatie van 850 exemplaren.

Korte en lange termijn effecten:

Door de voorgenomen werkzaamheden gaat geen leefgebied van smient verloren. Smient is gevoelig voor verzuring, verontreiniging, verlichting, verandering in populatiedynamiek en verstoring door mechanische effecten. Deze storingsfactoren zijn met de ruimtelijke ontwikkeling niet of slecht van zeer beperkte mate (verwaarloosbare toename van verlichting) aanwezig. Er zijn geen significante negatieve effecten op deze soort te verwachten met de voorgenomen werkzaamheden. Dit geldt ook voor de effecten op langer termijn.

6.5 Cumulatieve effecten

Vooralsnog zijn er geen cumulatieve effecten te verwachten op de beschermde habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten van het Natura-2000 gebied vanwege andere activiteiten.

6.6 Conclusie en advies

Tijdens de werkzaamheden worden geen individuen van de habitat en vogelrichtlijnsoorten gedood, verwond of verstoord. Ook de langere termijn zijn geen significant negatieve effecten te verwachten.

7. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

7.1 Natura 2000-gebieden en EHS

De planlocatie grenst aan het Natura 2000-gebied Arkemheen. Tijdens de werkzaamheden worden geen individuen van de habitat of vogelrichtlijnsoorten gedood, verwond of verstoord. Ook op de langere termijn zijn geen significant negatieve effecten op habitatsoorten te verwachten. Negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied worden niet verwacht.

Het projectgebied grenst aan EHS-gebied. De projectlocatie ligt verweven binnen de EHS. Vanwege de aard en kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkelingen worden negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS uitgesloten. Een EHS-toetsing is niet noodzakelijk.

7.2 Beschermde soorten

Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein van belang is voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde soorten broedvogels en vleermuizen.

Tabel 1-soorten

Met de voorgenomen ruimtelijke ingrepen gaat voor tabel 1-soorten weliswaar leefgebied verloren, maar van negatieve effecten op populaties is geen sprake. Wel kunnen op individueel niveau (tijdelijk) negatieve effecten optreden, bijvoorbeeld door verlies van leefgebied. Deze licht beschermde soorten behoren tot de categorie 'niet ontheffingsplichtig bij ruimtelijke ingrepen'. Wel geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht (bijlage 1). Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet aan de orde.

Tabel 2 en 3-soorten

Geconcludeerd wordt dat het plangebied tevens een geschikt leefgebied vormt voor een

aantal strikter beschermde diersoorten in het kader van de Flora- en faunawet. Met de voorgenomen werkzaamheden worden echter geen negatieve effecten op deze soortgroepen verwacht. Verblijfplaatsen zijn niet aange troffen en (mogelijke) foerageergebieden blijven behouden. Wel dient rekening gehouden te worden met verlichting met betrekking tot vleermuizen. Verlichting dient tot een minimum beperkt te worden om negatieve effecten op nachttactieve soorten te voorkomen.

7.3 Broedvogels vragen om aandacht bij uitvoering

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen² uitgevoerd mogen worden, tenzij heeft uitgewezen dat broedende vogels niet aanwezig zijn.

7.4 Advies kerkuil en boerenwaluw

Kerkuil

Kerkuil kwam vroeger voor op het erf. De bestaande deels te handhaven werkschuur biedt goede mogelijkheden voor een kerkuilnestkast. Geadviseerd wordt de zolderruimte van deze schuur toegankelijk te maken door een invliegopening in het houtwerk aan de voorkant van de schuur te creëren. Dit is echter geen verplichting vanuit de Flora- en faunawet, maar een advies. Hierachter kan vervolgens een kerkuilkast geplaatst worden. Voor

² In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

meer informatie kan contact opgenomen worden met de lokale vogelwerkgroep.

Boerenzwaluw

Geadviseerd wordt om in de toekomstige situatie kunstnesten voor boerenzwaluw aan te bieden. Dit is echter geen verplichting vanuit de Flora- en faunawet, maar een advies. Het is zeer moeilijk een betrouwbaar beeld te krijgen van de stand van boerenzwaluwen, en de ontwikkelingen die deze soort doormaken. De voorkeur van boerenzwaluwen voor gebouwen als melkveestallen, manegegebouwen en dergelijke maken dat de soort bij reguliere vogeltellingen nauwelijks wordt geteld. Door veranderingen in de bedrijfsvoering bij veel boerderijen is boerenzwaluw in West-Europa teruggelopen. Sinds de jaren negentig lijkt de populatie in ons land redelijk stabiel. (Bron: Vogelbescherming). Door het aanbieden van kunstnesten wordt boerenzwaluw een handje geholpen. Nesten kunnen besteld worden via Vivara (www.vivara.nl) en Waveka (www.waveka.nl).

7.5 Samenvatting

In tabel 1 is een samenvatting gegeven van de resultaten van (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied, de effecten op deze soorten en de te nemen stappen.

Tabel 1. Resultaten aanwezige beschermde flora en fauna binnen het plangebied

Tabel	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compense- rende maatregelen
1	Algemene grondgebonden zoogdieren	Vaste verblijfplaats / foerageergebied	Aantasting leefgebied, doden , tijdelijk verstoring	Nee	Zorgplicht
1	Algemene amfibieën	Landbiotoop/overwinteringbiotoop	Aantasting leefgebied, doden, tijdelijk verstoring	Nee	Zorgplicht
3	Vleermuizen	Mogelijk foerageergebied	Geen, foerageergebied blijft behouden	Nee, mits	Verlichting beperken
V	Vogels	Broedlocatie / foerageergebied	Aantasting leefgebied, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee, mits	Zorgplicht , werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
V5	Vogels–categorie 5	Broedlocatie / foerageergebied	Aantasting leefgebied, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee, mits	Zorgplicht , werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren

LITERATUURLIJST

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (Redactie), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna* 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey –Nederland, Leiden.

Koninklijke Vermande, 1999-2007, *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3 en 4*, SDU Uitgeverij, Den Haag.

Ravon 2007, Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.gelderland.nl

www.synbiosys.alterra.nl

BIJLAGE 1 DE FLORA EN FAUNAWET

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde inheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voorzover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen. De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Staatssecretaris van EL&I, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli. Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

- 1 Nesten die binnen en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
- 3 Nesten van vogels die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

- 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Mitigatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (= verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

BIJLAGE 2 BEGRENZING NATURA 2000-GEBIED ARKEMHEEN

BIJLAGE 3 EFFECTENINDICATOR

	Bewuste verandering soortensamenstelling																		
	Verandering in populiedynamiek																		
	Verstoring door mechanische effecten																		
	Optische verstoring																		
	Verstoring door trilling																		
	Verstoring door licht																		
	Verstoring door geluid																		
	Verandering dynamiek substraat																		
	Verandering overstromingsfrequentie																		
	Verandering stroomsnelheid																		
	Vernatting																		
	Verdroging																		
	Verontreiniging																		
	Verziltig																		
	Verzoeting																		
	Vermesting																		
	Verzuring																		
	Versnippering																		
	Opervakverlies																		
Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Bittervoorn	■	■	■	■	...	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kleine Zwaan (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	...	■	■	■	...
Smient (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	■	■	■

■

 zeer gevoelig

■

 gevoelig

■

 niet gevoelig

⊠

 n.v.t.

...

 onbekend